

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De dedicatione templi. cap. xxj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Regum tertii

Eratoq; cōposita ex quatuor tabulis q̄b; quin-
ta erat superposita quadrata. et ex omni par-
te aliquid excedēs summitates aliarum
habens in medio sui eminentē concavitatē
rotundā: in qua sedebat luter. Ip̄m op̄o ba-
sis interasile erat: et in iuncturis tabularū
p̄ quatuor angulos erant sculpture eminē-
tes ad modū colūnarū: quas quidam dicūt
vocari mediā intercolūnia quadrata. tamē
quidam legunt ibi mediā intercolūnia qua-
drata: vocantes colūniā mediā tabulā in-
ter quatuor tabulas superpositā. Latera ve-
ro basis a mediā parte supra insculptas ha-
bebat coronulas et plectas: et in medio ea-
rum leones et boues
et cherubim. et super
colla leonū et boum
et subter erāt lora ex
ere pendentia quib;
ligari videbant. In
summitate vero q̄s
tuor colūnarū an-
gulariū erant hume-
ri et passū in similitudine manus humane et
pedis aquilini: sup quos tabula ferens lute-
ren ita erat coaptata: vt naturalit̄ inserta vi-
deretur. Et habebant ille colūne proprias
celaturas. homines. arbores. et aues. Porro
altera mediā pars basis q̄ erat circa triā: ha-
bebat per girū rotas eminentes cubiti et dimi-
dij: et que in rota fieri solēt apes et radios cā-
tos et modiolos: omnia fusilia. Et circa eas
posite erāt varie celature. Et hec omnia adeo
fabricata erant: vt nō celata sed q̄si apposita
per circuitū viderent: et basis quasi rotis cir-
cūstantib; veb; videbat. Una erat fusura et
mensura et sculptura decē basiū et luterū. De
sculptura tñ luterū nihil memini me legisse.
Hoz quinq; in atrio templi steterunt ad de-
xteram et quinq; ad sinistram ad hunc vsū
Habūnei p̄us lauabāt membra hostiarū i
piscina p̄batca. et lota tradebāt sacerdotib;
q̄ neqd̄ interi eis fordis adhesionē: luterib;
ea imergebāt: vt resincerata supponerēt alta-
ri. Porro lanatoria hec in hūc modū posita
erāt: vt ingrediētib; atrii sacerdotale: p̄mo
occurbat ad meridie mare encū ad abluen-
das manus. postea p̄grediētib; occurrebāt
decē luteris ad intingēda membra hostiarū
rursūq; p̄grediētib; occurbat altare encū
similiter ad meridie positūq; hostijs sup alta-

re redibāt sacerdotes offerētes ad mare ene-
um et abluēbāt ibi pedes et manus: vt sic lo-
cū p̄sumaret sacrificia. id est intraret tēplū cū
prunis et tymiamate ad adolendū illud sup
altare in odore dñi.

De vasis altaris. Ca. XX.

Vasilia vero al-

taris enei fecit byrā et cre lebe-
tes ad suscipiendos cineres et
prunas altaris: ollas q̄s et caldaria ad coquē-
das carnes et hamulas. et fuscūlas ad ex-
trahēdas carnes vel disponēdas: et arpagio-
nes. et furcas ad cōponēdū ignē et mēbra ho-
stiarū desup disponēda. et scutras vasa sc̄s cō-
lis amplitudis in ore et fundo ad calefaciē-
dū. Josephus addit et trullas: forte ad con-
gregādos cineres vel eruēdos: vt ad verten-
dū pauimentū. Porro vtensilia tēplū aurea
erāt vt argētea. Vasilia p̄o cādelabroz au-
rea erāt q̄ b; i exodo legit. Numex p̄o vtē-
siliū q̄ fecit salomon tpe pcedēte ponit soles
ph̄o mēsas sc̄s sup quas facebāt p̄bale et pa-
tere. et mortariola. et patene ad offerendāz si-
milā. et crateres in q̄b; simila cū oleo misces-
bant. et assarones in quib; libamina mēsurā
bant. Thuribula q̄s cū quib; ferebat tymia-
ma. et alia thuribula in quib; ferebat ignis a
maiori altari ad min⁹. Hec oīa obtulit salo-
mon aurea et alia similiter argētea. s; i duplū
Quoz numerū fm iosephum ponere timul
ne incredibile videret: p̄sertim cum vicium
scriptoz circa numeros plurimū inueniat.

De dedicatiōe templi. Ca. XXI.

Quo igitur

quarto
regni sa-
lomonis secdo mense fundata ē
domus dñi. et in anno .xj. mēse
ebul. i. octobri. p̄sumata est in oī ope suo: et i
vniuersis vtensilib; q̄ in iminenti erāt neces-
saria Post dedicatōnem em̄ plura fuerūt fa-
bricata et sup addita. Et edificauit eam septē
annis et septē mensib;. Et puocauit salomō
in anno .xj. maiores natu israel: et principes
tribuum et duces familiarū ad dedicatōnez
templi: et ad offerendā arcam in illud. Et cō-
uenerūt omnes mense .vij. id est .vij. lunatiōe
q̄ intrauerat octobrem Et erat dies solennis
decim⁹ sc̄s dies q̄ flebat exptatio. Potest tñ
dici templū i septembri dedicatū: qz tot⁹ fere
solēnis est rege accelerante: et post dedicatiō-

Historia libri

one fecisse aliq̄ yvensilia: que decrant mense octauo. ⁊ sic ytrūq; verū est. qz mēse octauo pfecta ē dom⁹ in om̄i ope et yvensilibz. et tū mēse. vij. dedicata est. Et tulerūt sacerdotes et leuite de ciuitate dauid arcā dñi: et om̄ia vasa ei⁹: et vox iubilantiū vt ait ioseph⁹ alō ge remotis audiebat. Rex vero et vniuersa multitudo gradiebatur: alias gratulabatur ante arcam. et immolabāt hostias absq; estimatione et numero: et aromātū fumus alō ge positus sentiebat. Et intulerūt sacerdotes arcā dñi in locum suū et in oraculum subter alas cherubin. quibz q̄si qdā ciburneo regebatur. Capita quidez vectūz sup humeros portantiū a populo retro posito videbantur donec arca reposita retracti sūt a visibus hominū i sem p̄ternū. Arca p̄o tecta erat ne videret. In arca autē n̄s̄bil aliud erat nisi due tabule testamēti lapidee. Supplendū ē autē et yrna aurea plena māna: ⁊ p̄ga aaron. Hec enī testā apls fuisse in ea. Factū ē autē cum exissent sacerdotes d̄ oraculo: et dicerēt Confitemini dño quoniā bonus: qm̄ in seculū miscōia ei⁹. nebula i pleuit domū dñi nō metuēda. s; tēpata et fulgēs. et obūbrauit facies sacerdotū: ita vt se inuicē videre non possent nec ministra re. Et ait salomon. Dixit dñs vt habitaret i nebula. Nusq; legit dñs h̄ dixisse. Sed qz i monte sina apparuit in nebula: ⁊ p̄cessit isrl̄ in nube. et ante moysen positū in cauerna petre trāsiuit in nebula. ideo salomō posuit dictuz p ope. Et est sensus. Dixit dñs. id ē ope monstrauit. Subiit autē oēs quedā opinio phantastica. dñm localit̄ descendisse i tēplū quā amouit salomon dicēs Nonim⁹ dñe qz fabricasti tibi domū p̄petuā celum ⁊ terrā lit̄ mul ⁊ mare. Et stero ytroq; genu in terrā coram om̄i ecclia ytrāq; manū leuauit ad dñm supplicans p peccatis. vel gr̄as agēs de p̄missione dñi impleta: q̄ p̄miserat dauid doz mū sibi edificādā p manū filij ei⁹. Orauit qz vt q̄cunq; iude⁹ vl̄ gentilis ascēderet ad hāc domū supplicans p peccatis vel clamās ad dñm p aliqua tribulatiōe: exaudiret a dño i his q̄ iuste postularet. Et surgēs ab oratiōe stans b̄ndixit vniuerso populo. ⁊ dedicatū ē tēplū cū yvensilibz suis die illa. Et deinceps

in eadem die quartū fiebat festū sc̄z festū dedicationis. In eadē em̄ die erant tria alia festā. festū sc̄z p̄pitationis. afflictōis. ⁊ ex̄p̄tationis. Nec te moueat q̄ dixim⁹ eū flexisse genua sup terrā: cum in paralipomenon dicat q̄ fecerit salomon basim eneam q̄tuor cubitis altā quā posuit in medio basilice: ⁊ stans sup eā benedixit populo. Potuit em̄ ytrūq; fecisse. Vel si p eodem accipit: intelligendū est eū flexisse genua sup terrā. id ē sup locū i quo stabat. Et imolauit salomō hostias pacificas. xxiij. milia boum: ⁊ ouium. cxx. milia. Et qz altare enē ad suscipiēda holocausta et adipēs pacificorū minus erat sacrificia. Legitur in paralipomenon ignis de celo descendisse: et deuorat se oblata. tare cremari non poterant. Fecit ergo salomon festiuitatem dedicationis ⁊ om̄is israhel cū eo. xiiij. diebz. Quō sic intelligendū est. Quinq; diebz continuis celebrata ē dedicatio. In sexto p̄o die q̄ fuit q̄nta: decima mensis occurrit scenophegia q̄ interposita est septem diebz. Qua terminata itez. celebrata est dedicatio per duos dies q̄ intermissi fuerant. ⁊ in die octauo. id est post duos septenarios dimisit rex populus. Vel dedicatio cōtinuis septē diebz facta ē. ⁊ post xvij. die inchoata est scenophegia ⁊ terminata in vicelimatertia. ⁊ in octaua scenophegie post collectā dimisit populum. Et apparuit dñs sc̄do salomoni p somnū dicens. Exaudiū orationē tuam: sanctificauit domū hanc ⁊ erunt oculi mei cūctis diebz sup eam ⁊ sup te ⁊ sup populū israhel: si custo dieritis mandata q̄ p̄posui vobis. Alioquin auferaz vos de terra quā dedi vobis: ⁊ templū h̄ p̄ijciam a cōspectu meo: ⁊ erunt erumne vestre fabule narrantiū.

De domo saltus. Ca. xxiiij.

Sactum est autē post fabricā templi cepit salomō p̄struere edificatū domoz regaliū q̄o. xiiij. annis vix impleuit. Non em̄ circa ea adeo feruens erat studiū populi sicut circa templū. sed nec ad eas opulentia fuerat ei preparata a patre. Fecit autē tres domos. domū sibi. ⁊ domū vxori sue filie pharaonis. ⁊ domū saltus. De domo regis hoc solū dictū